

Hr Tiit Riisalo
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Teie 06.05.2024 nr 2-2/1268-1

Meie 10.05.2024 nr 1-11/23/6008

Vabariigi Valitsuse 29. septembri 2023. a määruse nr 90 „Tööhõiveprogramm 2024–2029” muutmise määruse eelnõu kohta arvamuse avaldamine

Austatud majandus- ja infotehnoloogiaminister

Täname Teid võimaluse eest anda arvamus Vabariigi Valitsuse 29. septembri 2023. a määruse nr 90 „Tööhõiveprogramm 2024–2029” muutmise määruse eelnõu kohta.

1. Töötukassa leiab, et eelnõu vajab täpsustamist alljärgnevas:

1.1. Eelnõu § 1 punkt 26 tuleks sõnastada järgmiselt:

„Töötaja sissetulekuks loetakse ka töötuskindlustushüvitis, vanemahüvitis, ajutise töövõimetuse hüvitis, tööandja makstav haigushüvitis ja vabatahtlik töövõimetushüvitis.“.

Selgitus: 15.05.2024 jõustuva ravikindlustuse seaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seadusega sätestatakse töötervishoiu ja tööohutuse seaduse §-s 12³ tööandja makstav vabatahtlik töövõimetushüvitis. Sättes on hüvitise nimi viidud vastavusse eelnimetatud seaduses kasutatud hüvitise nimega ning jäetud pärast sõna „ja“ välja sõna „tööandja“.

1.2. Eelnõu § 1 tuleks pärast punkti 25 täiendada uue punktiga 26 järgmises sõnastuses, muutes vastavalt järgnevate punktide numeratsiooni:

„26) paragrahvi 23 lõike 10 punktis 4 asendatakse lauseosa „lõikes 18“ lauseosaga „lõigetes 18 või 19“.“

Samuti tuleks eelnõu § 1 pärast punkti 29 (uue numeratsiooniga 30) täiendada uue punktiga 31 järgmises sõnastuses, muutes vastavalt järgnevate punktide numeratsiooni:

„31) paragrahvi 23 täiendatakse lõikega 19 järgmises sõnastuses:

„(19) Põlevkivisektori ettevõttena käsitatakse ka Ida-Virumaal tegutsevat ettevõtjat, kes ei vasta lõikes 18 esitatud üheleki tingimusele, kuid kes osutab või on osutanud lõikes 18 nimetatud ettevõtjale põlevkivi kaevandamiseks, töötlemiseks või põlevkivi tootmiseseadmete remondiks ja hoolduseks või logistikaks otseselt vajalikke teenuseid.“;

Selgitus: Põlevkivisektori ettevõtte mõiste määratlust täiendatakse, hõlmates sellega ka need ettevõtjad, kes ise ei kuulu küll põlevkivi kaevandamise luba omava ettevõtjaga ühte kontserni, aga kes osutavad või on osutanud ettevõtjale põlevkivi kaevandamiseks, töötlemiseks või põlevkivi tootmiseseadmete remondiks ja hoolduseks või logistikaks otseselt vajalikke teenuseid. Näiteks oleks selline ettevõtja, kes osutab põlevkivi tootmisel vajalikke lõhkeainete käitlemise teenuseid ja kelle töötajad võivad vajada tööturukoolitust oskuste arendamiseks. Muudatuste eesmärk on viia tööhõiveprogramm kooskõlla majandus- ja infotehnoloogiaministri 7. septembri 2023. a käskkirja nr 138 „Põlevkivisektori töötajate

tööle asumise ja oskuste arendamise toetamine“ 05.01.2024 kavandatava sarnase muudatustega, kuna tegemist on samasse sihtrühma kuuluvatele töötajatele tööturuteenuste osutamisega.

1.3. Eelnõu § 1 punkti 31 sissejuhatav lauseosa tuleks sõnastada järgmiselt:
„31) paragrahvi 24 lõike 2 esimene lause sõnastatakse järgmiselt:“.

Selgitus: eelnõuga muudetakse tööhõiveprogrammi 2024–2029 § 24 lõike 2 esimest lauset ja teine lause, mille kohaselt kutsehariduse õppekavana ei arvestata kutsevaliku õppekava, peaks sättesse muutmata kujul alles jääma.

1.4. Eelnõu § 1 punkt 33 tuleks sõnastada järgmiselt:
„6) ta on 16-aastane kuni vanaduspensioniealine ega sobi töötervishoiuarsti otsuse kohaselt senisel töökohal töötama või töötervishoiuarst on tal diagnoosinud tööst põhjustatud haiguse või kutsehaiguse või talle on esitatud töölepingu ülesütlemise avaldus, mille kohaselt öeldakse töösuhe üles töölepingu seaduse § 88 lõike 1 punkti 1 alusel, või teade teenistusest vabastamise kohta avaliku teenistuse seaduse § 93 lõike 1 alusel.“.

Selgitus: säte on sõnastatud sarnaselt eelnõu § 1 punktile 25, kus ülesütlemise avaldus on lahku kirjutatud ning viimase „või“ ees on koma. Samuti on sättes parandatud „ega ei“ vastavalt „ega“.

1.5. Eelnõu § 1 punktis 35 tuleks asendada sõna „vajadusel“ sõnaga „vajaduse“.

Selgitus: sätte sõnastus on viidud vastavusse eelnõu § 1 punktidega 22, 28 ja 40, kus kasutatakse tekstiosa „vajaduse korral uuendatakse seda“.

1.6. Eelnõu § 1 punktis 40 tuleks sõnastada lõige 6² järgmiselt:
„(6²) Lõike 3 punktis 5 nimetatud tegevuse raames toetatakse õppimist õppekavadel, mille arendamist on rahastatud haridus- ja teadusministri poolt Vabariigi Valitsuse 29. novembri 2021. a määruse nr 108 „Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused“ § 7 lõike 1 alusel kehtestatud toetuse andmise tingimuste kohaselt. Erandina, lähtudes tööturu vajadusest, võib töötukassa toetada õppimist viidatud toetuse andmise tingimustes nimetamata õppekava alusel, mille töötukassa määrab koostöös Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga. Toetatavate õppekavade ja õppeasutuste loetelu avaldatakse töötukassa veebilehel ja vaadatakse üle vähemalt kord aastas ning vajaduse korral uuendatakse seda.“.

Selgitus: sätet tuleks täpsustada, et oleks üheselt selge, mis tingimusi on sättes mõeldud, kuna viidatud Vabariigi Valitsuse 29. novembri 2021. a määruse nr 108 § 7 lõike 1 sissejuhatava lauseosa kohaselt, kui toetust antakse investeerimisprojektile või reformile, mille viib ellu ministeerium toetuse saajana, kehtestab valdkonna eest vastutav minister toetuse andmise tingimused käskkirjaga, milles sätestatakse vähemalt:.

1.7. Eelnõu § 2 lõige 2 tuleks sõnastada järgmiselt:
„(2) Määruse § 1 punktid 24, 25, 27, 29, 32–34 ja 39–44 jõustuvad 2025. aasta 1. juunil.“.

Selgitus: tegemist on viitevea parandamisega.

1.8. Vastavalt eeltoodud muudatustele tuleks muuta ka eelnõu seletuskirja.

2. Töötukassa teeb ettepaneku eelnõu seletuskirja täpsustamiseks alljärgnevalt:

2.1. Eelnõu seletuskirjas § 1 punkti 23 selgitus tuleb sõnastada järgmiselt:

„Eelnõu § 1 punktiga 23 täiendatakse § 23 lõiget 10 ja § 24 lõiget 3, täpsustades töötavale inimesele koolituskaardi alusel tööturukoolituse ja tasemeõppes osalemise toetuse võimaldamise tingimusi. Võrreldes kehtiva tööhõiveprogrammiga sätestatakse, et nimetatud teenuste võimaldamisel arvestatakse töötuskindlustusstaaži töötuskindlustuse seaduse § 7 lõigete 1–2³ ja 4 kohaselt. Isiku puhul, kes kasutas nimetatud teenuste taotlemisele eelneva 36 kuu jooksul emapuhkust, isapuhkust, lapsendajapuhkust või vanemapuhkust, pikendatakse 36-kuulist perioodi vastavalt töötuskindlustuse seaduse § 6 lõikele 5 puhkusel oldud aja võrra. Täiendus on vajalik tagamaks, et tööturukoolitust või tasemeõppes osalemise toetust määrates ei võeta arvesse töötuskindlustuse seaduse § 7 lõikes 3 nimetatud kindlustusstaaži nullimist päevast, mil kindlustatule on määratud töötuskindlustushüvitis vastava seaduse alusel. Eelnimetatud täpsustus võimaldab teenuseid saada ka sellel inimesel, kelle kindlustusstaaž on töötuskindlustushüvitise määramisega nullitud.“.

Selgitus: eelnõu § 1 punktiga 23 täiendatakse ka tööhõiveprogrammi 2024–2029 § 24 lõiget 3, mis reguleerib tasemeõppes osalemise toetuse maksmist. Selgitust on täiendatud tasemeõppes osalemise toetusega, samuti on tehtud sõnastuslikke parandusi.

2.2. Eelnõu seletuskirjas § 1 punkti 30 selgituse kolmandas lõigus tuleb asendada sõnad „Vajaliku keeleoskuse“ sõnadega „Vajaliku riigikeele oskuse“.

Selgitus: töötukassa ei toeta võõrkeelte õpetamist oskuste arendamise seminaride raames. Kuna selgituses kirjeldatakse riigikeele oskuste arendamisega seotud võimalusi Eestis, tuleb selguse huvides viidata selgituse alguses riigikeelele.

2.3. Eelnõu seletuskirjas § 1 punkti 40 selgituse teine lõik tuleb sõnastada järgmiselt:

„Töötaja roheoskuste arendamiseks võimaldatakse tööandjal valida sobiv koolitus selliste õppekavade loetelust, mille arendamist on rahastatud haridus- ja teadusministri poolt Vabariigi Valitsuse 29. novembri 2021. a määruse nr 108 „Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused“ § 7 lõike 1 alusel kehtestatud toetuse andmise tingimuste kohaselt ning mida viivad ellu vastavad kutse- ja kõrgkoolid. Erandina, lähtudes tööturu vajadusest, võib töötukassa toetada õppimist toetuse andmise tingimustes nimetatud õppekava alusel ja õppeasutustes, kui selle õppekava toetamine on määratud koostöös Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga. See tagab õppekavade loetelus teatava paindlikkuse, kuna valdkond areneb ajas kiiresti, teisalt aga ka siiski piisavalt rangelt piiritletud kontrollituse. Tervikuna on rohetemaatiliste koolituste hulk ja teadlikus roheteemadest veel vähene nii kõrg- kui ka kutsehariduse ning täienduskoolituse tasemel, olles kas väga sektori spetsiifiline või pigem integreeritud mõnda teise õppekavasse.“.

Selgitus: selgitus on viidud vastavusse eelnõu § 1 punkti 40 sõnastuse ja käesolevas kirjas tehtavate muutmissettepanekutega.

2.4. Eelnõu seletuskirjas § 1 punkti 48 selgitus tuleb sõnastada järgmiselt:

„Eelnõu § 1 punktiga 48 täiendatakse § 33 lõiget 1, § 36 lõike 5 punkti 1, § 37 lõike 5 punkti 2 ja § 38 lõiget 1 uue sihtrühmaga. Edaspidi osutatakse kogemusnõustamise, tööalase abivahendi kasutada andmise, tugiisikuga töötamise ja tööalase rehabilitatsiooni teenust § 9 lõige 8¹ kohaselt ka pikaajalise haiguslehe alusel töötajale, et parandada inimese terviseprobleemidega toimetulekut ning suurendada tema valmisolekut tööle naasta.“.

Vastavalt § 37 lõike 5 punkti 2 lisatud täiendusele tagab muu juriidilisest või füüsilisest isikust ettevõtja (teenuseosutaja) tugiisikuga töötamise teenuse osutamise lisaks tervisest tuleneva takistusega inimesele ka pikaajalise haiguslehe alusel töötajale.“.

Selgitus: selgitust on täiendatud tööalase rehabilitatsiooniga, kuna eelnõu § 1 punktiga 48 täiendatakse muuhulgas tööhõiveprogrammi 2024–2029 § 38 lõiget 1, mis reguleerib tööalase rehabilitatsiooni eesmärki ning edaspidi osutatakse tööalase rehabilitatsiooni teenust § 9 lõige 8¹ kohaselt ka pikaajalise haiguslehe alusel töötajale. Samuti on tehtud sõnastuslikke parandusi ning täpsustatud viimast lauset, et edaspidi peab tugiisikuga töötamise teenuseosutaja tagama teenuse osutamise lisaks tervisest tuleneva takistusega inimesele ka pikaajalise haiguslehe alusel töötajale.

2.5. Eelnõu seletuskirjas § 1 punkti 58 selgitus tuleb sõnastada järgmiselt:

„Eelnõu § 1 punktiga 58 lisatakse § 36 lõikesse 4 ja § 37 lõikesse 3 pikaajalise haiguslehe alusel töötaja, kellele võimaldatakse tööalase abivahendi kasutamist ja tugiisikuga töötamise teenust, kui ta jätkab töötamist haiguslehe ajal ja kellele osutatakse teenust, kui tal tekib terviseprobleemide tõttu teenuse vajadus, et ta saaks töötamist jätkata.“.

Selgitus: eelnõu § 1 punktiga 58 täiendatakse ka tööhõiveprogrammi 2024–2029 § 37 lõiget 3, mis reguleerib tugiisikuga töötamise teenuse osutamist. Selgitust on vastavalt täiendatud. Samuti on selgitusest jäetud välja ekslik viide tööalase rehabilitatsiooni teenusele.

2.6. Eelnõu seletuskirjas § 1 punkti 61 selgitus tuleb sõnastada järgmiselt:

„Eelnõu § 1 punktiga 61 täiendatakse § 41 lõikega 4¹, milles õigusselguse huvides sätestatakse, et tööandja saab sama inimese tööle võtmiseks palgatoetust taotleda ühe korra. Kehtivas määruses ei ole sätet, mis seda küsimust reguleeriks. Palgatoetuse maksmine ei ole põhjendatud olukorras, kus inimene asub uuesti tööle samasse ettevõttesse palgatoetusega, kuna tema tööle asumine ei ole sellisel juhul raskendatud, vaid pigem on inimesel varasema kogemuse tõttu teiste kandidaatidega võrreldes konkurentsieelis.“.

Selgitus: selgitus on viidud vastavusse eelnõu § 1 punkti 61 sõnastusega, mille kohaselt saab tööandja sama inimese tööle võtmiseks palgatoetust taotleda ühe korra. Välja on jäetud selgitus sama või sarnase töö tegemise kohta, kuna sättega välistatakse tervikuna samasse ettevõttesse uuesti palgatoetusega tööle asumine.

2.7. Eelnõu seletuskirjas § 1 punkti 65 selgitus tuleb sõnastada järgmiselt:

„Eelnõu § 1 punktiga 65 lisatakse § 43 lõige 7, millega sätestatakse võimalus tööalase mentorluse tasu maksmise otsus kehtetuks tunnistada, kui selgub, et tegemist võib olla toetuse väärkasutusega, st rahvusvahelise kaitse saaja ei ole tegelikult tööandja juurde tööle asunud või töösuhe on lõppenud enne lõike 3 punktis 2 sätestatud 30 päeva möödumist tööleasumisest. Võrreldes kehtiva määrusega sätestab lõige 7 kindlaks määratud alused tööalase mentorluse tasu maksmise otsuse kehtetuks tunnistamiseks ning muuhulgas makstud tasu tagasinõude alused. Lisatava sätte tagamõtteks ühtlasi on, et isegi juhul, kui tööleping on rahvusvahelise kaitse saajaga sõlmitud tasu maksmise tingimustele vastavalt, kuid selgub, et inimene ei ole tegelikkuses tööle asunud ja muuhulgas töötanud vähemalt 30 päeva, siis ei ole tasu maksmine rahvusvahelise kaitse saaja töötamise toetamise eemärgi saavutamiseks piisav ega põhjendatud. Lisatav säte aitab muuhulgas vähendada tõenäosust üksnes faktiliselt sõlmitud töölepingu puhul, st juhul kui lepingu alusel ei ole inimene tegelikult tööle asunud, et tööandja tasu maksmist taotleb.“.

Selgitus: täiendus on vajalik, et selgelt välja öelda, et olukorras, kus tööandja on rahvusvahelise kaitse saajaga sõlminud küll nõuetekohase või näilise töölepingu, kuid hiljem

selgub, et reaalset tööle asumist ei toimunud, siis tunnistatakse tööalase mentorluse tasu maksmise otsus kehtetuks.

2.8. Eelnõu seletuskirjas § 1 punktis 69 tuleb asendada tekstiosa „Toetavad tegevused töötingimuste edendamiseks“ tekstiosaga „Kõrge tööhõive taseme saavutamine ja hoidmine“.

Selgitus: ühtekuuluvuspoliitika fondide 2021-2027 meetme „Kõrge tööhõive taseme saavutamine ja hoidmine“ nimekirja kuulub sarnaselt meetmele nr 21.4.2.3 ka meede nr 21.4.3.4. Sarnaselt on sõnastatud tööhõiveprogrammi 2024–2029 § 1 lõike 2 punkt 2 (eelnõu § 1 punkt 1).

2.9. Eelnõu seletuskirjas § 1 punktis 75 tuleb välja jätta üleliigne sõna „täiendatakse“.

2.10. Eelnõu seletuskirjas punktis 7 tuleb asendada tekstiosa „38“ tekstiosaga „39“.

Selgitus: tegemist on viitevea parandamisega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Meelis Paavel
juhatuse esimees

Katrin Liivamets
Katrin.Liivamets@tootukassa.ee

Karin Andre
Karin.Andre@tootukassa.ee

Ira Songisepp
ira.songisepp@tootukassa.ee

Irina Borozdina
Irina.Borozdina@tootukassa.ee